

datum 7 november 2011

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. [naam], advocaat te [plaats].

tegen:

(wijlen) [naam],
overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie Fraters van Utrecht.

1. De procedure

Het klaagschrift is bij Meldpunt voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk, rechtsopvolger van het bureau van Hulp en Recht (hierna: Meldpunt), ontvangen op 16 maart 2011. Op 20 mei 2011 is bij het Meldpunt een verweerschrift ingekomen van frater [naam], Provinciaal Overste van de fraters van Utrecht.

Op 17 oktober 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. [naam].

Namens aangeklaagde is verschenen Overste [naam].

2. De klacht

2.1. Klager heeft gesteld dat hij op tienjarige leeftijd, in [jaar], vrijwel gedurende het gehele jaar is misbruikt op de [school] in [plaats] door zijn meester [aangeklaagde]. Het misbruik is begonnen tijdens proefwerken in de klas. [Aangeklaagde] kwam dan op de lessenaar van klager zitten en pakte de linkerhand van klager. Deze hand van klager werd door [aangeklaagde] onder de pij van de frater gebracht en moest het geslachtsdeel van [aangeklaagde] betasten totdat de frater een orgasme kreeg. Dan werd de (bevulde) hand weer teruggeduwd. Met de rechterhand moest klager gewoon doorschrijven. Klager voelde dat er iets niet klopte en was doodsbang voor de frater. Daarnaast moest klager bij een filmvoorstelling achter in de gymzaal ook naast [aangeklaagde] komen zitten, waarbij zich hetzelfde ritueel afspeelde. Andere keren moest klager nablijven en kreeg zogenaamd straf.

Op deze momenten drukte aangeklaagde zich tegen klager aan, probeerde hem te zoenen en te penetreren. Tegen het einde van het schooljaar heeft klager er met een vriendje over gesproken en de vader van deze vriend heeft toen de kwestie aan de orde gesteld bij de pastoor. De frater is toen van school overgeplaatst naar de bibliotheek, althans dat staat klager zo voor de geest. Na de lagere school is klager naar de [school] gegaan. Daar kreeg klager te maken met frater [naam], die hem ook onzedelijk betastte.

2.2 Klager kon zijn verhaal in het gezin van herkomst niet kwijt. Er werd thuis niet over seks gesproken, dat was vies. Klager heeft in zijn beleving een volkomen verkeerd beeld van seks gekregen. Klager is in zijn latere leven niet in staat geweest om liefdevolle relaties aan te gaan. Bovendien heeft klager steeds ervaren dat hij niet goed met gezag overweg kan. Het leven van klager kent meerdere traumatische ervaringen: de oudste zoon van klager is op tweejarige leeftijd overleden, klager heeft twee mislukte huwelijken achter de rug en hij heeft te maken gehad met een fors alcoholprobleem, waarvoor klager langdurig is behandeld. Drie jaar geleden is klager gestopt met drinken op aandringen van zijn jongste zoon, die bij klager woont. Klager heeft meerdere behandelingstrajecten doorlopen en is nu nog onder behandeling. Bij klager is sprake van een gecompliceerde posttraumatische stressstoornis. Volgens de deskundige is deze stoornis enerzijds te wijten aan het seksueel misbruik in de vroege jeugd van klager en anderzijds aan de ongelukkige levensloop van klager.

2.3 Klager is enorm boos over hetgeen hem is overkomen en hij wil zijn stem laten horen. In november 2002 heeft klager zijn verhaal gedaan in de [krant]. Klager is al sinds die tijd bezig om genoegdoening te krijgen bij de kerk, maar hij heeft blijkbaar nooit de juiste weg bewandeld. Klager meent dat er gronden zijn om hem schadevergoeding toe te kennen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Overste [naam] heeft in zijn verweerschrift gesteld dat uitgebreid onderzoek in de archieven van de Nederlandse Provincie is verricht naar de levensloop van aangeklaagde en dat hij in contact is getreden met medebroeders die nog in leven zijn. De overste concludeert dat hij niet in staat is de klacht van klager te bevestigen noch te ontkennen. Aangeklaagde is gedurende zijn hele werkzame leven werkzaam geweest in het onderwijs en uit die periode zijn geen aanwijzingen gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik jegens minderjarigen. Dit betekent volgens de overste niet dat hij geen geloof hecht aan hetgeen klager in zijn klaagschrift beschrijft. De pijn die klager heeft geleden vanwege hetgeen hem mogelijk door aangeklaagde is aangedaan, wil de overste erkennen en daarvoor zijn oprechte verontschuldigingen aanbieden.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3 Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen. Dit geldt te meer omdat in dit geval de aangeklaagde is overleden en zich niet kan verweren.

4.4 De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen, ook niet nadat in november 2002 door klager via de [krant] aan de zaak ruchtbaarheid is gegeven.

4.5 Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard.

4. De Klachtencommissie realiseert zich dat dit voor klager teleurstellend is. Indien de Klachtencommissie in de toekomst uit andere meldingen of klachten die bij Meldpunt voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk zijn of zullen worden ingediend informatie bereikt die daartoe aanleiding geeft, zal zij klager daarvan op de hoogte stellen en de zaak heropenen teneinde dit advies mogelijk te heroverwegen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de fraters van Utrecht de klacht ongegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 7 november 2011 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, prof.dr .D.W.H.G. Wolters en zr. J.G.M. Verwijs, O.Praem, leden, bijgestaan door mr. I.C.T.M. Jongens-Manders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de fraters van Utrecht en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.

